

Gang efter Forslaget havde en langt mere omfattende Karakter, end det fik i Loven, vilde kunne vække Tanken hos Sparekassens Benyttede om en Slags moralsk Garanti fra Statens Side. Paa Rigsdagen viste det sig ogsaa hurtigt, da Forslaget kom frem her, at man almindelig var meget imod en Kontrollov. Man vilde højst gaa med til en vejledende Tilsynslov, og fra alle Sider blev det hævdet under Forhandlingerne, at Styret og Ansvarret skulde blive hos Sparekasseledelsen. Man fik som Følge deraf kun en enkelt Sparekasseinspektør, der ifølge Sagens Natur snarere burde have heddet Sparekassekonsulent overfor de henvendte 600 Sparekasser, han har under sig. Direkte til ham sendes alt Sparekasserne vedrørende, og han giver da en særlig Indberetning til Indenrigsministeriet. Jeg tror, det kan være rigtigt at minde herom, for at der ikke skal fæstne sig en forkert Bedømmelse af Sparekasseinspektørens Virksomhed og tillige for at den Opfattelse ikke skal fæstne sig, at Sparernes Garanti ifølge vor Lovgivning skal ligge i denne Ordning, samt endvidere for at fremhæve det Moment, at alle slige Sager har Ministeren sædvanemæssig ikke Lejlighed til at følge. Som man vil vide, havde jeg udarbejdet et Lovforslag til en videregaaende Lovgivning om dette Emne, der kunde sikre et regelmæssigt Tilsyn. Men dette opholdtes først ved Centralbankens Forhold og stoppedes senere foreløbig efter Bankkrakket efter Anmodning fra Finansministeren, fordi det indeholdt nogle Bestemmelser angaaende Bankers Indskud paa Kontrabog.

Jeg skal nu omtale forskellige Udtalelser, jeg har set fremdragne overfor mig, og navnlig ogsaa omtale Angreb, der ere fremkomne paa mig, maaske navnlig udenfor denne Sal, men som ogsaa have været berørte i denne Sal, i Anledning af, at jeg ikke har begæret nogen Undersøgelse mod Den sjællandske Bondestands Sparekasse.

Man har angrebet mig i Pressen, fordi jeg i 1905 overhovedet gik ind i Ministeriet uden at kræve, at Justitsministeren skulde forlade sine private Forretninger. Jeg maa tilstaa, at dette Forhold slet ikke kom i mine Tanker den Gang, og jeg synes, at dette kan have sin naturlige Forklaring i, at dette Forhold havde været etableret siden 1901, da Ministeriet Deuntzer blev dannet. For Resten har man i disse Dage tilstillet mig et Eksempplar af et københavnsk Højreblad, „Vort Land“, fra 1905, hvori man foreslaar som

en heldig Mulighed i Retning af det mere intelligente at rekonstruere Ministeriet Deuntzer med Alberti som Finansminister, uden at der blev taget nogen Reservation ved den Lejlighed i det Blad med Hensyn til hans private Forretninger.

Videre har jeg set i et københavnsk Blad, der hedder „Børsen“, og som mærkværdigvis synes, at det særlig skal beskæftige sig med Sagens politiske Side, at man ved dette i 1901 etablerede Forhold satte selve Sparekasseloven delvis ud af Virksomhed, og Bladet angriber særlig mig derfor. Da dette nu sker redaktionelt, og Bladets ansvarhavende for et Aars Tid siden var Ansøger til Embedet som Sparekasseinspektør uden at mæle et Ord om denne Opfattelse, har det unægtelig overrasket mig nu at se den Anskuelse fremsat. (*Birck*: Heri ligger en uforsvarlig Insinuation, han er en Hædersmand). Det gør der aldeles ikke, jeg vil i Anledning af denne Afbrydelse sige, at det gør der aldeles ikke. (*Birck*: Han er en Hædersmand). Det gør der aldeles ikke, men der ligger deri det, at det var naturligt paa dette Tidspunkt at faa denne Opfattelse gjort gældende. Jeg vil for Resten sige om den ny Sparekasseinspektør, at det blev fremhævet her, at han skulde være ansat gennem Alberti, eller i alt Fald forstod jeg det ærede Medlems Udtalelser saadan, at han skulde have faaet Ansættelse gennem Anbefaling af Alberti. Med hans Ansættelse gik det imidlertid saaledes til, at man i statsvidenskabelige Kredse meget ønskede, at der kunde blive ansat en Mand med nationaløkonomisk Uddannelse, og jeg svarede hertil, at det kunde lade sig gøre, hvis der kom en Ansøger, der tillige havde praktisk bogholderimæssig Uddannelse, og i saa Henseende havde Dr. Bisgaard udmærkede Anbefalinger fra Kvæsturen.

Man har dernæst ogsaa ment at kunne gøre gældende, at Albertis Indflydelse i Ministeriet skulde have bevirket, at jeg ikke havde fremmet noget Forslag om en Aktielov. Det er ganske uberettiget. Hvorfor Sagen ikke fremmedes i sin Tid, i Ministeriet Deuntzers Tid, ved jeg ikke, men jeg har hørt, at man havde fundet Grundlaget mindre vel egnet paa flere Omraader som Forhandlingsgrundlag. I min Ministertid blev Forslaget sendt til forskellige Organisationer til Erklæring, og saadanne ere efterhaanden indkomne. Fra en enkelt Organisation blev der fremsat Ønske om Nedsættelse af en ny Kommission til at bearbejde denne Sag, men denne